

kor torej obstaja že neka »fuzija« med človeškim in elektronskim oziroma računalniškim. Mali John Connor je lahko **Terminatorju 2**. Dobil drugega, kibernetičnega očeta, prav kolikor je v 90. letih, torej danes, sam »otrok računalniške dobe«, otrok, ki se ne igra več s kamenčki, marveč z elektronskimi avtomati; in če je bil v prvem **Terminatorju**, kjer je moral biti John Connor spočet, še nujen erotični prizor med njegovimi starši, je zdaj edino erotično razmerje med strojem in človekom kot očetom in sinom. Humanizirani kiborg postane tudi tragično bitje, je celo nekakšen Kri-

stus, ki se žrtvuje, da bi rešil človeško vrsto. Predvsem pa je bitje, ki se premore neko identiteto, čeprav razcepljeno na videz in bistvo oziroma med površino in ogrodjem: on je stroj s človeškim videzom ali človek z elektronsko-kovinskim ogrodjem. Zato tudi lahko izzove dvojni učinek fascinacije: najprej s svojim človeškim videzom, ko se gol pojavi med motorističnim gangom, in potem s svojim umetnim ogrodjem, ko si pred znanstvenikom ki »ni vedel, kaj je proizvedel«, odere kožo z roke. Nasprotno pa je kiborg-terminator brez identitete, to je čisti stvor, gola anorganska materija, te-

koči metal, ki lahko prevzame poljubljen človeški videz. Toda njegova prva in najbolj trajna identifikacija je prav prilichenje policajcu. Kaj je torej bolj grozljivo — to, da ta stvor ogroža človeštvo v policijsko-militaristični preobleki, ali to, da se lahko policijsko-militaristični duh materializira v neuničljivi substanci in nenehno regenerira? Grozljivo je seveda oboje skupaj in zato vredno, da se scvire v peklenskem ognju. Naj so specialni efekti še tako fascinantni, brez bibličnega imaginarija vendarle niso nič.

ZDENKO VRDLOVEC

14. oktobra se bo v Los Angelesu začelo snemanje »horrorja« **Dracula: The Untold Story**, ki ga bo režiral **Francis Coppola**; scenarij je (po romanu **Brama Stokerja**) napisal **Jim Hart**, igrajo pa **Gary Oldman**, **Winona Ryder**, **Keanu Reeves**, **Anthony Hopkins** in **Sadie Frost** (proizvodnja in distribucija: **Columbia Pictures**)

Columbia je za filmske pravice avtobiografije **Nathana McCalla** — **Makes Me Wanna Holler** — odštela 200.000 USD, režiser pa bo **John Singleton**, avtor **Fantov iz soseščine (Boyz N the Hood)**. Gre za pripoved o mladem črnem zaporniku, ki postane novinar **Washington Posta**. **Singleton** se s **Columbio** še vedno ni dogovoril za višino honorarja, saj ni zadovoljen s tistim, kar mu pripada po pogodbi, ki jo je seveda podpisal še v času, ko se nihče ni nadejal, da se bo **Boyz N the Hood** tako visoko povzpел na **B. O.** lestvici

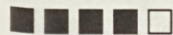
Potem ko je **Bruce Beresford** s svojim filmom **Black Robe** otvoril festival v **Torontu**, je 13. septembra že pričel snemati svoj naslednji celovečerec, **Rich In Love** (proizvodnja: **The Zanuck Co.**, distribucija: **MGM/UA**); scenarij je **Alfred Uhry (Šofer gospodične Daisy)** napisal po romanu **Josephine Humphrey**, igrajo pa **Albert Finney**, **Jill Clayburgh**, **Piper Laurie**, **Suzy Amis** in **Kyle MacLachlan**

Teden dni po smrti **Franka Capre** se je začelo šušljati o »remakeu« njegove klasične komedije iz leta 1936, **Gospod Deeds gre v mesto (Mr. Deeds Goes to Town)**, za katerega je **Capra** dobil svojega drugega **Oscarja**, v vlogi **Longfellow Deedsa**, ki podeduje 20.000.000 USD in se odloči, da jih bo podaril revežem, pa je nastopil **Gary Cooper**. Za ta »remake« naj bi pod okriljem **Columbie** svoje sile združili **Arnold Schwarzenegger** ter brata **Jerry** in **David Zucker**

V Severni Carolini snemajo **Children of the Corn II (Corn Cob Prods.)**, »sequel« enega manj uspešnih »horrorjev« (nastal je leta 1984), posnetih po literarni predlogi **Stephena Kinga**; režiser je **David F. Price**, igrajo pa **Terence Knox**, **Rosalind Allen** in **Ryan Bollman**

IGOR KERNEL

MISERY

režija: Rob Reiner
scenarij: William Goldman po noveli »Misery«, **Stephena Kinga**
fotografija: Barry Sonnenfeld
glasba: Marc Shaiman
igrajo: James Caan, Kathy Bates
proizvodnja: Columbia Pictures, ZDA, 1990

Misery **Roba Reinerja** je devetnajsti celovečerec, ki je nastal po predlogi **Stephena Kinga** in hkrati — po filmu **Ostani z menoj (Stand By Me, 1986)** — druga **Reinerjeva** ekranizacija kakšne **Kingove** literarne stvaritve. Kadar gre za pravega fana »horror« filma, trdi **Stephen King**, se pri njem »razvije podobna rafiniranost, kot jo ima obiskovalec baletnih predstav«. Gledalec dobi občutek za globino in teksturo žanra ter za sicer skoraj neopazne razlike v kvaliteti, tako kot »ljubitelj dom perignona dobro ve, zakaj pije svojo pijačo iz kristalnih in ne iz navadnih kozarcev«. Ker se je mojster literarnega »horrorja« zavedal, da ekranizacija njegovih del v glavnem ne odlikuje »kvaliteten zven pravega kristala« (vsaj nekaterim med njimi sicer ne bi mogli očitati, da niso uspele, na splošno pa so končni izdelki slabši, kot bi bilo pričakovati

glede na učinkovitost predlog in glede na imena avtorjev, ki so te filme režirali), je pri nekaterih filmih tudi osebno sodeloval. Značilno je, da so rezultati v primerih, ko je bil **Stephen King** pisec scenarija, praviloma še manj zadovoljivi, za najslabšega med zgoraj naštetimi devetnajstimi filmi pa velja **Maximum Overdrive**, prav tisti film torej, ki ga je sam celo režiral — **King** pač ni **Clive Barker**. **Stand By Me**, posnet po noveli **The Body** iz zbirke **Different Seasons**, je sicer manj »horror« in bolj nostalgična »Americana« na temo odrasčanja in prijateljstva, gre pa za ekranizacijo, ki je v vseh pogledih izpolnila pričakovanja **Stephena Kinga**. **Misery** je (tako kot **Stand By Me**) v veliki meri **Kingova** osebna izpoved, zato mu je bilo še toliko več do tega, da bi bil **Rob Reiner** režiser (ali pa vsaj producent) tudi tega filma (**Reiner** je prevzel obe vlogi). Pomen »horror-

ja« je v povezavah, ki jih vzpostavljamo med irealnim in realnim, med našimi osebnimi strahovi in »objektivno«, »resnično« grozo. Tisti veliki strah, s katerim se moramo prej ali slej neizogibno soočiti prav vsi, ki je (na takšen ali drugačen način) osrednji motiv vsakega »horrorja«, strah pred smrtjo namreč, je seveda v veliki meri prisoten tudi v filmu **Misery**, hkrati z drugimi strahovi. V prvi vrsti je to občutek ujetosti v silnice, nad katerimi nimamo nadzora, kar ponazarja odnos med pisateljem **Paulom Sheldonom (J. Caan)** in njegovimi bralci, pri katerem se zdi, kot bi šlo za skrivno »pogodbo«, kjer je avtorju sicer zagotovljeno udobno življenje, v zameno pa mora producirati poceni ljubezenske romane. Ko hoče od »pogodbe« odstopiti (in »ubiti« **Misery Chastain**), **Sheldonova** »subjektivna« ujetost postane dobesedna: **Annie Wilkes (K. Bates)**, njegova »oboževalka številka ena« ga ujame, zapre in prisili (pri tem ga je pripravljena tudi pohabiti), da še naprej izpolnjuje »pogodbo«. Prikrta ironija ni samo v tem, da arhetipski »glasnik smrti« iz globin podzavesti ni npr. psihopatski bralec grozljivk, kakršne piše tudi **King**, temveč gre za bralko solzave »romantične« literature, ki je povrh še medicinska sestra (spretno je izrabilen še en tabu: prikriti strah in nezaupanje, ki ju — četudi se prepričujemo drugače — tolikokrat občutimo do izvrševalcev medicinskega poklica, ki smo jim prepuščeni »na milost in nemilost«, kadar šarijo po naših telesih). Tako kot igra **Jamesa Caana** in **Kathy Bates** je brezhibna **Reinerjeva** režija; kamera pogosto v ključnih trenutkih uporablja velike plane in nenavadne kote snemanja, izvrstna je tudi montaža. Kot piše **Mark Kermode** v **Sight and Sound**, morda prav dejstvo, da »ni velik horror fan«, **Reinerju** omogoča tako uspele ekranizacije **Kingovih** predlog: zaradi rahle distance očitno zmore opaziti in v pravih trenutkih tudi koristno uporabiti tiste nadrobnosti žanra, ki dobremu »horrorju« dajejo zaželeni »kristalni zven«.

IGOR KERNEL

